

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZESTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: Miesięcznie z przesyłką pocztową i odnośnikiem do domu 120 mk. Dla odbierających piśmie na miejscu 110 marek. Cena pojedynczego numeru 5 marek.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz nonparalowy jednokolumnowy na I kolumnie 15 mk, na II i III kolumnie 12 marek, na IV kolumnie 10 marek. Drobne ogłoszenia po 2 mk. za wyraz. Najtańsze ogłoszenie 15 marek.

Adres Redakcji i Administracji: CZESTOCHOWA, ul. Panny Marii Nr. 38. Telefon Nr. 50. Skrzynka pocztowa Nr. 48

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjalnej **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie**

Horoskopy naszego przemysłu.

Nader interesujący wywiad u ministra handlu i przemysłu p. Stefana Pranczowskiego uczynił współpracownik „Kurjera Warszawskiego”, który m. Innymi podaje następujące informacje nowego ministra. Na zapytanie, co słychać w Łodzi? — odparł p. minister:

— Centrum przemysłu polskiego — Łódź nawiedzono było katastrofą węglową, a to dlatego, że z powodu Inwazji bolszewickiej nie zdołaliśmy w sierpniu i wrześniu porobić zwykle dokonywanych w tych miesiącach zapasów. Trzeba bowiem zważyć, iż w ciągu tych dwu miesięcy cały tabor kolejowy był zajęty wyłącznie na cele wojskowe, a i później również nie mógł być zwolniony od razu. To też z przewidywanego kontyngensu zdołaliśmy przewieźć tylko jedną trzecią część węgla, w niektórych zaś miesiącach zaledwie jedną czwartą zapotrzebowania faktycznego. Tymczasem teraz zapotrzebowanie węglowe jest dwa razy większe, niż w lecie, z powodu zwiększonej konieczności opalenia mieszkań i ich oświetlenia.

Nawet koleje wyczerpały swoje zapasy tak, że niektóre dyrekcje miałyby zapasów węgla zaledwie na poł dnia. Wskutek tego, w porozumieniu z ministerstwem kolei, zarządzone, iż przez 4 dni w tygodniu cała produkcja węglowa z naszych kopalni przeznaczona była wyłącznie na potrzeby kolejowe. Oczywiście — kolej odda nam ten węgiel w styczniu i wtedy zostanie on oddany na użytek prywatny. Temu, że sytuacja węglowa jest niepomyślna, winien też w znacznej mierze brak wagonów i parowozów, ale niebawem ma on ustać.

— A strajków pan minister nie obawia się w najbliższej przyszłości? — Strajki, to istna plaga, zwłaszcza, że ciągle powtarzają się częściowe działki strajki w zagłębiu węglowym na tle niedomogłych eprowizacyjnych, skutkiem czego ładunki węgla w zagłębiu dąbrowskim i krakowskim są minimalne. Na brak węgla u nas wpłynęły również strajki górników w Czecho-Słowacji, a ponadto z kopalni na Śląsku Cieszyńskim otrzymaliśmy zaledwie 15 proc. tego, co mieliśmy dostać. Natomiast ilości węgla i koksu ze Śląska Górnego stale powiększają się.

Jestem przekonany, że o ile dalszych strajków nie będzie, wobec ukoniecznienia kompanii buraczanej przez kolej żelazną, obecnie panujący kryzys węglowy ostry zostanie w styczniu do pewnego stopnia złagodzony.

Wiele nam tedy węgla brakuje? — Rozporządzamy, ogółem biorąc, około 40 proc. ton węgla, jaki nam jest potrzebny. Częściowo brak ten pokrywa się przez wyrab łosów, co jednakowoż jest środkiem niedostatecznym. Odczuwa go najokrutniej przemysł nasz, gdyż brak węgla stanowi najcięższą przeszkodę do rozwinięcia się fabryk i zakładów przemysłowych.

— Jakże horoskopy dla naszego przemysłu stawia tedy p. minister?

— Przemysłowi potrzebny jest opał pod postacią węgla i koksu, dla odlewni i przemysłu hutniczo-żelaznego. Tymczasem — jak mówiłem już — węgla brak nam szalony. Następnie przemysł potrzebuje dużego kredytu, wielkich kapitałów obrotowych i waluty zagranicznej, w której uzyskaniu dają się zauważyć ogromne trudności. Jestem przekonany, że o ileby te przeszkody zostały usunięte, przynajmniej w znacznej mierze, przemysł nasz

rozwinąłby się w bardzo szybkim tempie, w ostatnich bowiem czasach rozwinął się u nas bardzo przemysł wojenny, przy wydatnym popierku rządu.

— A jak się przedstawia sprawa naszego eksportu za granicę?

— Przedewszystkiem zauważyć musimy, iż staramy się ilość listów wywozowych uczynić jak największą. Eksport wszelako nasz jest połączony ze znacznymi trudnościami komunikacyjnymi. Dążeniem naszym jest usunąć wszelkich ograniczeń i utrudnień rządowych i sprawa ta przybiera obrót pomyślny, tak, że już w najbliższym czasie odczuje tę ulgę świat kupiecki. Trzeba nadto mieć na uwadze i to, że już w krótkim czasie nawijemy stosunki handlowe z Rosją, chociaż nie należy zapominać, iż stosunki wewnętrzne rosyjskie będą stale utrudniały handel żywnościowy.

— A czy mamy też wiele towarów na wywóz? — zauważyłem.

— Na eksport przeznaczane są przedewszystkiem wyroby fabryk łódzkich, których to wyrobów dejsze się w Rosji odczuwać duży brak, następnie emaljowane naczyńka i sztućce, wreszcie ubranie. Dla radoczącywania ostatniej potrzeby poczynił poważne przygotowania nasz przemysł włókienniczy.

— Jakże nowe umowy handlowe zawarł się w ostatnich czasach?

— Mamy już umowę z Francją gotową; będzie ona podpisana w najbliższym czasie, choć nie jest zbyt dla nas korzystna, gdyż ze względów politycznych musieliśmy poczynić znaczne koncesje. W przygotowaniu są umowy handlowe z Rumunją i Węgrami, do ułożenia zaś traktatu handlowego z Niemcami zbiera się już materjał, obecny bowiem obustronny bojkot odbija się niekorzystnie na życiu ekonomicznym zarówno Polski, jak nie mniej państwa niemieckiego.

— A jak ma się sprawa wewnętrznego handlu?

— Moim zdaniem, państwo niema co najmniej się kupowaniem danego artykułu od jednego cobywiciela i sprzedawania go Innym, praktyka bowiem dale w tym względzie złe rezultaty. To też uważają za konieczne przywrócenie wolnego handlu, może tylko z pewnymi ograniczeniami. Zresztą w najbliższym już czasie ustanie gospodarka wojenna i liczenie, obowiązujące dziś zakazy, będą skasowane, o ile przejdą na radzie ministrów. W tym względzie ministerjum przemysłu i handlu przedstawi niebawem odpowiednie projekty.

Głos angielski o stosunkach francusko-niemieckich

O ostatniej mowie byłego francuskiego ministra wojny Lefevra pisze „Times” między innymi: Reczej należy rozstrząsać się z środkami zaradczymi, niż błądzić nad nieszczęściem. W każdym razie Francja ma 40 milionów mieszkańców, natomiast Niemcy 60 milionów. Jedną kwestją jest tylko ważne, t. j., aby przeszkodził Niemcom w napędzie na Francję. Wszystkie wysiłki skierowane były dotychczas w tym jednym kierunku, aby Francję uczynić mocną. Do tego jednak nie wystarczają liczni żołnierze, znaczne wydatki wojenne i dobry wodzowie. Wszystkie wysiłki, które się w tym kierunku podejmują, muszą być dostosowane do tego co jest możliwe i celowe. Naród, liczący 60 milionów mieszkańców, w sercu Europy, który i przywykły do

pracy nie przestanie nigdy myśleć i działać. W Niemczech znajdują się zawsze fabryki, które będą mogły być przerobione na fabryki materjału wojennego, oraz ludzie, którzy wyśnąd środki niszczące. — Zapewne można kontrolować niemiecką produkcję i stan niemieckiego wojska. Do tego Francja ma prawo i jest to jej obowiązkiem.

Jeżeli jednak Niemcy obiorą sobie demokratyczną formę rządu, zaczną myśleć prawdziwie po republikańsku, to wojna szczybowca stanie się niemożliwa. Skoro rzeka niemiecka poplynie równo-

legle do rzeki francuskiej, to będzie można dojść do trwałego pokoju. Jeżeli jednak Niemcy poprzez manowce i pozorny bolszewizm powrócą do formy rządu, owianej duchem wojskowym, natenczas prąd rzeki niemieckiej uderzy w mur, który ma bronić Francji. Jeżeli zaś dą się wojskowego zabezpieczenia przedwko Niemcom należy zawsze dodać, że Francja tylko wówczas będzie zupełnie bezpieczna, jeżeli dopomocze swym wpływem do demokratycznego wychowania Niemiec.

Rząd francuski zaprasza Piłsudskiego

Warszawa. Mln. spraw zegr. komunikuje: Hr. Berante, charge d'affaires Rzeczypospolitej francuskiej, odwiedził w dniu wczorajszym dyrektora spraw politycznych p. Pilitza i zawiadomił go o otrzymaniu z Paryża telegramu treści następującej:

Prezydent Rzeczypospolitej francuskiej i rząd Rzeczypospolitej byłbyyszczałiw, gdyby Naczelnik Państwa, marszałek Piłsudski, zechciał w pierwszej połowie stycznia przybyć do Paryża. Wlzyta też, w mniemaniu rządu francuskiego, leżałoby w interesie obu państw. Po zwolnieniu na wyrażenie poglądów w różnych sprawach i między innymi ułatwiliby przez przeprowadzenie rozmów bezpośrednich zawarciu umowy politycz-

nej i ekonomicznej między Polską a Francją.

W Paryżu spodziewają się, że marszałek Piłsudski zwiędziwszy zarazem pola bitew, na których toczyły się heroiczne walki, co poswiliby mu przekonać się o popularności. Jaką we Francji cieszy się naczelny wódz armii polskich, które dokonały oswobodzenia swojej ojczyzny wleńcząc w ten sposób dzieło sprawiedliwości, spełnione przez Francję i jej sprzymierzeńców na drodze przywrócenia niepodległości Polski.

Posel Piltz przyrzekł hr. Barante, że oświadczenia tego nie omlaska nitych miał podać do wiadomości ministra spraw zagranicznych zaraz po jego powrocie do Warszawy.

Sprawy polskie w parlam. angielskim

Paryż. W mowie tronowej wygłoszonej przez króla angielskiego z powodu odcroczenia posiedzeń Izby, poświęcił on część swego przemówienia sprawom polskim, podkreślając konieczność dla Polski porozumienia pokojowego ze swymi sąsiadami oraz niezbędność całkowitego poświęcenia się odbudowie ekonomicznej kraju.

W toku dalszej dyskusji Balfour zaznaczył doniosłość dla sprawy pokoju wszechświatowego protektoratu Ligi Narodów nad wolnym miastem Gdańskiem.

Co Włosi widzieli w Sebastopolu.

London. Żeloga statku włoskiego „Baron Boek”, który powrócił do Konstantynopola z Sebastopola dokąd wyprawiony był z ładunkiem dla bolszewików, była tak przerażona widokiem ciał powieszonych na dzławach przy pierwszo rządnych ulicach i bulwarach w mieście, że zmusila kapitana do najszybszego wyjazdu na pełne morze. Bolszewicy zgładzili w Sebastopolu w ten sposób 8000 osób.

Premier bułgarski w Zakopanem.

Zakopane. Na wczorajszym bankiecie politycznym, urządzonym na cześć gościa bułgarskiego, przemawiał naszym przed przez ministrów Witos. Mówił na temat wspólnych losów Polski i Bułgarii. Następnie premier Bułgarii, Stambuliski, wielbił wielkość Polski i ubolewał, że niektóre z mocarstw zagranicznych nie są zycyliwie dla Bułgarii. Wicyprezes gabinetu, p. Daszyński, wspomniel o wyprawie króla Władysława pod Warnę. General Haller wznosił stero-

dawne „Kochajmy się!”.

Dział się odbyła wycieczka do Doliny Kościeliskiej i zdjęcie fotograficzne Stambuliskiego i Witos. Następnie od była się konferencja obu premierów z wicyprezesem Daszyńskim.

Odjazd do Krakowa nastąpił o godzinie piątej po południu. Przejazd do Warszawy naznaczony na środę rano.

Premier Stambuliski prosił o urządzenie w Warszawie konferencji prasowej.

Telegramy.

Przesilenie gabinetowe

Zakopane. Prezes ministrów Witos odbył w sprawie przesilenia gabinetowego konferencję z p. wicyprezesem Daszyńskim. Ta narada przecięła nie posunęła sprawy naprzd. Następnie podczas nerad z Osleckim i z Rossetem postanowiono uzależnić rekonstrukcję, ewentualnie dymisję gabinetu od wypowiedzenia się stronniczo. P. wicyprezes Daszyński pozostaje na razie w Zakopanem.

Nowy spiszek w Rosji.

Helsingfors. Prasa pietrogradska donosi, że władze sowieckie wykryły nowy

spiszek kontrrewolucyjny. Spiskowcy mieli zamiar zaresztować Radę Komisarzy Ludowych przy pomocy strzelców lotewskich.

Zniesienie kopiejk.

Ryga. Rada Komisarzy Ludowych wydała dekret, na mocy którego z dn. 1 stycznia 1921 r. zniesiona zostaje kopiejka, jako jednostka monetarna. Wszystkie wypłaty i rachunki uskutecznie nie być mają wyłącznie w rublach.

Skoncentrowanie wojsk czerwonych na linii Zmerynka — Prokurow.

Lwów. Nadeszły tu dokładne wiadomości o przesunięciu wojsk czerwonych wzdłuż granic rumuńskiej i polskiej oka-

zalo się, że pogłoski o skoncentrowaniu armii czerwonej na granicy rumuńskiej nie odpowiadają rzeczywistości.

Rosja nie prowadzi rokowań z Rumunją. Bukareszt. Wied. Biuro Korespon. Wiadomości o rokowaniach bukareszteńskich między Rosją sowiecką a Rumunją...

Cholera wśród Rosjan w Konstantynopolu. Paryż. Donoszą z Konstantynopola, że w niektórych obozach uchodźców rosyjskich, która znajdują się w okolicy tego miasta pojawiła się cholera.

Bolszewicy wciąż agituja na Wschodzie. Poldhu. Sir Robert Horn, mówiąc wczoraj w Izbie gmin o pretensjach w sprawie stosunków handlowych z Rosją...

Co robi sowiecki rząd Armenii? Nauen. Z Konstantynopola donoszą, że sowiecki rząd Armenii skonfiskował majątki prywatne i uznał wszystkie zadłużenia...

Lenin chce powiększyć czerwoną armię. Moskwa. Na drugim posiedzeniu w dniu 25 grudnia osmy wszechrosyjski kongres sowiecki przyjąwszy sprawozdanie rządu w sprawie polityki wewnętrznej i zagranicznej...

Włosi obsadzają Rijekę. Tryest. Wied. Biuro Koresp. Z powodu ostatnich zajęć i wobec groźnego stanowiska komendanta miasta Rjeki, gen. Cswaglia zarządził obsadzenie wysuniętych pozycji w okolicy Rjeki.

Austria chce się złączyć z Niemcami. Paryż. „Le Journal” dowiaduje się z Berlina, że rząd austriacki przygotowuje manifest, żądający od Ligi Narodów przyłączenia Austrii do Niemiec.

Granica Syrii i Palestyny. Poldhu. Radje. Premier francuski i ambasador angielski w Paryżu lord Harding podpisał konwencję ustalającą granice pomiędzy Syrią i Palestyną.

Biesiadecki komisarzem w Gdańsku. Warszawa. „Dziennik Gdański” w numerze gwiazdkowym omawia sprawę mianowania p. Biesiadeckiego komisarzem generalnym Rzeczypospolitej polskiej w Gdańsku.

Gen. Niessel w Warszawie. Gdańsk. Przybył tu szef francuskiej misji wojskowej w Warszawie, gen. Niessel. Złożył on wizytę generałemu komisarzowi Rzeczypospolitej polskiej p. Biesiadeckiemu oraz tymczasowemu nadkomisarzowi p. Altolice.

Rząd sowieców przenosi się do Petersburga. Berlin. Biuro Wolffa otrzymuje informacje z Moskwy o silnym rozdzieleniu, wywołanym przez koncepcje dla kapitału zagranicznego.

Bułgaria i sowieci. Berlin. Dzienniki tutejsze rejestrują doniesienie prasy sowieckiej, że Bułgaria odpowiedziała odmownie na propozycję rządu moskiewskiego w sprawie podjęcia stosunków dyplomatycznych.

A gdy wybije dwunasta...

W Sylwestrową Noc

wraz z życzeniami „Szczęśliwego Nowego Roku” wręcz „Miljonówek” wiele; skąpstwo jest wadą...

Kilkakrotne ciągnięcie w dniu Nowego Roku.

Cena łącznie z kuponem Mk. 1010.—

W 43 oddziałach Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej można zastawić za mk. 750 na 6 miesięcy po 6%.

Czem Sowiety handlują?

Helsingfors. Donoszą z Rosji, że katastrofalny stan ekonomiczny w państwie wytworzył nową gałęź handlu, mianowicie handel włosami ludzkiemi.

Ostatnie wiadomości.

Zamach na Trockiego.

Morawska Ostrawa 28 | 12 | Moskwa donoszą, że dnia 14 października b.r. wykonano zamach na Trockiego, który dwoma strzałami rewolwerowymi został ranny w szyję i w biodro.

Nota Rakowskiego.

Chce nawiązać stosunki handlowe z Europą.

Warszawa 29 | 12 | Przewodniczący komisary ludowych Ukrainy sowieckiej wystosował do rządów państw zachodnich notę, w której oświadcza, że Ukraina sowiecka życzy sobie zawrzeć traktaty handlowe z państwami zachodnio-europejskimi na podstawach zestosowanych przy zawieraniu traktatów z Rosją sowiecką.

Protest Ententy przeciw reformie rolnej na Litwie.

Berlin 29 | 12. E. E. „Der Tag” donosi: Państwa zachodnie przesłały rządowi litewskiemu w Kownie protest przeciw radykalnej reformie rolnej, która ma wynagrodzić 6 milionów mórg ziemi bez wynagrodzenia.

Układ oszko-niemiecki.

Praga 29 | 12. E. E. W styczniu r. 1921 rozpoczną się obrady gospodarcze niemiecko-czeskie.

Powody ustąpienia ministra sprawozdania.

Minister sprawozdania Siliński umotywowal swą prośbę o dymisję następującym listem do prez. Wittosa:

Wobec nadejścia w najbliższych dniach setków ze zbożem i mąką amerykańską do Gdańska, a więc powrotu do normalniejszych stosunków gospodarczych w kraju, mam zaszczyt prosić Szanownego Pana Prezydenta o dymisję.

Czternastomiesięczna praca na stanowisku ministra aprowizacji tak bardzo wyczerpała me zdrowie i siły, że nie jestem w stanie nadal prowadzić akcji żywienia kraju i przeciwstawić się nie-

domaganom finansowemu i transportowemu decydującym o jej powodzeniu.

St. Siliński. Jako domniemyanych następców wymieniają burmistrza m. Kalisza p. Michalskiego, szefa sekcji min. aprowizacji Zaborowskiego i pps. Grzędzielskiego. — Dwie pierwsze kandydatury mają największe szanse.

Zajście w Królewcu.

Bytom. W Królewcu podczas zabawy urządzonej w sali publicznej — dwaj Niemcy należą do organizacji „Helmsfräunde” chcieli zmusić wszystkich uczestników zabawy do wysłuchania hymnu „Deutschland ueber alles” stojąc w sali powstało zamieszanie i bójka.

Podobne oburzające zajście miało miejsce w kawiarni „Kaiser”, gdzie Inżynier niemiecki Krausz z rewolwerem w ręku zmusł orkiestrę do grania hymnu „Deutschland ueber alles.”

Los tułaczy.

Strach przed najezdem niemieckim lub twardy przymus popędził niezliczone rzesze tułaczy polskich do Rosji. Przeszli tam całą getenną rozpasy i upokorzenie. Destano ich godność narodową, bezbronnych maltretowano złem słowem, szykaną i cynnłem.

I już po był w katordze tułaczki rosyjskiej stał się tylko przykrem wspomnieniem, gdy nagle od wschodu p. — ziała fala, tej z przed pięć laty podobna. Do Polski przybyły tysiące i dziesiątki tysięcy uchodźców u'krainskich.

Siłyżalem w Częstochowie kapłana — obywatela, który wyzwał wlnych, by nieszczęśliwym przybyszom w miarę możności okazał serce, zlegodlił nudę tułaczy. Słyszał głosy ludzi rozsądnych, którzy rozumują zdrowo, że Ukrainę graniczy bezpośrednio i na przyszłość graniczy będzie z Polską, a stąd wyciągają wniosek, że należy dążyć do wszystkich sił do jak najlepszych stosunków z Ukraincami.

To były głosy serca i rozsądku, miłości chrześcijańskiej i rozumu politycznego.

Rzecz szczególnie, że tego, bezmyślna nlechęd pewnych, bardzo nlełużnych zresztą sfer społeczeństwa polskiego w swych antypatiach względem Ukraińców idzie ręka w rękę z żydami. W czasie obrad w sali Rady miejskiej radni żydzi nie talli swej nienaűisł względem Ukraińców.

Z trzynu radzieckiej rozlegały się słowa grzmiące, pełne zacieűego, fanatycznego ferworu. Mimowol przychodziło wtedy na myśl, że takie samo, kłopotka w kropkę, ploruujące przamowy wygłaszano przeciw Polakom w Stacjach Zjednoczonych w Anglii, we Francji i na całym świecie...

Inny obrazek. Onegdj do jatki rzadzlnika Judki Fajertaga przyszedł Ukraiñec, przosząc o mięso. A rzecznik powiada: — „Ja dla świętej misia nie imiejul — Idłite w Rosjiul!”

A gdy zmleuzany tem zajśclem Ukrainiec zapytał, dlaczego nie chcą mu sprzedać mięsa, otrzymał odpowiad: — „Dlaćgo, że nla chcą sprzedać!”

Ukraiñec, człowiek inteligentny wyszedł, pewny, że tak obrzedł się z nim

Polak. I wreszcie to powiűby że soba w świat i swym rodekum tłumaczyby wszűdzie i przy kaűdy okazji, że gdy był na tułaczce, spotykał go od Polaków tylko śmiertelne upokorzenia. Szczűclem jeden z świadków interesującego dűloju objaűnił go, że miał do czynienia nie z Polakiem, lecz z żydem.

Cłeko nem, ale kamieniem w tych uchodźców ukraiñskich rzucić nie wolno! Możemy czynić starania, aby ich przesłonił do innych, zasobniejszych w żywność okolic — to jest zupełnie zrozumiałe. Są pomiędzy nimi ludzie o niewielkiej być może wartości moralnej. Ale nie mamy prawa potępiać ich za to w czmambu! i uczyć niewiedzi do Polski.

Tylko bezgraniczne chamstwo i zupełna oślichć serca mogą pozwolić na przyczynianie mąk moralnych tym, którzy już i tak na gruzach nadziei wyzwolnionych cierpią nad mierę.

GÓRNY ŚLĄSK WOLAŁY POLSKA SŁYSZY

Ofiary na cele plebiscytowe przyjmuje Redakcja „Gońca Częstochowsk.”

KRONIKA.

Częstochowa dla Wilna.

Związek mlast Rzeczypospolitej Polskiej podjął akcję ratowania Wilna. Częstochowa zawsze była pierwszą do niesienia pomocy zagrożonemu Ojczyźnie, a chcąc i nadal utrzymać tę opinię musl akcję ogólną krajową odpowiednio poprzeć.

Na skutek porozumienia z Magistratem akcję zbierania ofiar na rzecz Wilna podjęto Stow. Rzsm.-Przem.

Na zebraniu komitatu, odbytmym w d. 27 b. m. uchwalono naznaczyć dzień 2 stycznia 1921 r. dla zbierania ofiar na rzecz Wilna.

Przyjęto zwyczaj dawny: Prócz zbierania ofiar na ulicy, odbędie się kwesta w teatrach, kinematografach, cukierniach i restauracjach. Gdy tym podkreślenia jest fakt, że p. właściciele cukierni i restauracji zgodzili się, aby w dniu 2-lm stycznia doliczać do rachunków 10 proc. na rzecz Wilna.

Kwesta po sklepach, biurach i t. p. odbędzie się w dn. 3 stycznia 1921 r.

— **Ostatni posług.** Dziś, w czwartek o godzinie 9 rano w kościele św. Jakuba będzie odprawione nabożeństwo żałobne za spókój duszy poległych bohaterów ukraiñskich.

Młodzieńcy ci, jak orłeta, zerwali się do lotu, gdy wróg w lecie r. b. wygrał w granice Polski. Świecąc przykładem ofiarności i umiłowania Ojczyzny, ruszyli w bój, polegli w walce pod Józefowem, w dn. 31 sierpnia, w tej chwili radosnej, gdy już wróg pogromiony doścześnie, uchodził w poplochu na wschód.

Pierwszy z nich liczył lat 21, drugi zadawle 16. Obaj, dzięki swym sđolnościom i pracowitości rokowali jak najświśtniejsze nadzieje. Bóg zrzędził inaczej.

Cześć i chwala wieczna poległym

Z Rady Miejskiej.

W czwartek dn. 30 b. m. o godzinie 7 i pół wieczorem, odbędzie się posiedzenie Rady miejskiej.

Porządek obrad zapowiada:

1) Nagły wniosek radn. Dżubny — zgłoszony na posiedzeniu Rady w dniu 9-go grudnia r. b.

2) Odpowiedź na Interpelację radn. Misiorowskiego w sprawie cennika na artykuły pierwszej potrzeby.

3) Wniosek Magistratu o podniesienie opłaty za utrzymanie personelu i chorých w szpitalach miejskich do 20 mk. dziennie od dnia 1 listopada r. b.

4) Wniosek Magistratu w sprawie kosztów za leczenie chorých w szpitalu żydowskim.

5) Wniosek Magistratu w sprawie podniesienia stawki za utrzymanie starca w przytułku do 26 mk. dziennie od dnia 1 listopada r. b.

6) Wniosek Magistratu o podniesienie opłaty za chorých w Schronieniu św.

Antoniego dla paralityków do 25 mk. dziennie od 15 listopada r. b.

7) Odpowiedź Magistratu na Interpelacje:

a) radn. Dziuby w sprawie specjalnego podatku z placów przy ulicach uporządkowanych;

b) radn. Bama w sprawie rekwiizycji lokali dla Ukraińców;

c) radn. Mistorowskiego w sprawie sprzedaży rekwirowanych towarów w Urzędzie Walki z Lichwą;

d) radn. Mistorowskiego w sprawie bilansu Wydziału VI;

e) tegoż radn. w sprawie odnowie-

nia kontraktu z Lejbusem Nowakiem na dzierżawę szlamierni w Rzeźni Miejskiej.

8) Wniosek Magistratu o podniesienie taryfy za prąd do 25 mk.

9) Wniosek Magistratu o podniesienie plac urzędnikom Elekrowni.

10) Wniosek Magistratu o przyznanie kredytu na budowę magazynu aprowizacyjnego.

11) Wniosek Magistratu o przyznanie dodatkowego subydjum Kursom Rzemieślniczo-Przemysłowym.

12) Sprawa S. r. o Woblegu o wykupienie placu kameralnego przy ul. Panny Maryi Nr. 12.

Z Sejmiku relacyjnego

ks. pos. Sędzimira

W ub. wtorek o godz. 7 wieczorem w sali Straży ogniowej odbyło się przy udziale około 500 osób zebrane sprawodawcze ks. posła Sędzimira pod przewodnictwem prezesa Rady miejskiej d-ra Nowaka.

Na wstępie obrad ks. poseł Sędzimir wygłosił dłuższą przemowę, w której podał gruntowną analizę krytycznej obecnej koniunktury polityczno-społecznej. Zdaniem posła sprawodawcy na wytworzenie tak anormalnych stosunków w kraju złożyły się następujące przyczyny: 1) brak należytej organizacji, karności i porządku obywatelskiego w samych społeczeństwach, które zamiast planowej akcji podlega chwilkowemu zapłom i ucieśnieniu; 2) niedołężność Sejmiku, nie mogącego wskutek walk partyjnych wyłonić zdecydowanej większości i sprężystego rządu; 3) zbyt wybujały biurokratyzm w rządzie, wzorującym się w swej większości na systemie biurokratycznym dawnej Austrii; 4) egoizm partyjny, poświęcający dobro Ojczyzny dla osobistych celów przywódców partyjnych; wszędzie 5) brak logiki w działalności Sejmiku, przyjmującego ciekostki sprzeczne uchwały.

Znaczącą część przemowy ks. poseł Sędzimir poświęcił krytyce rządowego biurokratyzmu, który doprowadził do ruin ekonomicznej państwo. **Aparat urzędniczy w Polsce składa się z 400,000 urzędników, czyli przeciętnie jeden urzędnik na 14 obywateli.** Ponadto prowadzona jest nieodpowiedzialna za wszelkie konsekwencje gospodarka finansowa. Budżet roczny na sam personal urzędniczy wynosi 18 miliardów marek, tj. o kilka miliardów więcej niż w sumie przyniosły krótko w państwa pożyczki wewnętrzne krótkoterminowa i długoterminowa oraz pożyczka premijowa t.zw. „milionowa”.

Etatyzm państwowy rozciąga się ze szkoda dla społeczeństwa na najrozmaitsze dziedziny życia społecznego i ekonomicznego pod postacią całkiem zbytecznych urzędów i monopolu państwowych. Monopol tytoniowy, wpływając na znaczne podrożenie papierosów, nie tylko, że nie przyniósł państwu spodziewanych zysków, ale w rezultacie dał 52 miliony deficytu.

Upaństwowienie kolei wywarło nader ujemny wpływ na sprawność kolejnictwa, wskutek zbyt ociężałej maszyny urzędniczej. **W Polsce na 1 kilometr drogi żelaznej przypada 23 kolejarzy,** gdy tymczasem w Pomorzu na 1 kilometr drogi przypada tylko 8 urzędników, a koleje działają bez porównania sprawniej.

Ponadto fundusz państwa pochłaniają najniekorzystniejsze nieprodukcyjne wydatki.

W Warszawie np. kursuje stych kilka tysięcy samochodów w użytku urzędników, których utrzymanie roczne (remont i benzyna) pochłania w sam raz całkowity dochód, jaki skarż ściga z podatków gruntowych w całym państwie polskim.

Gdy jeden z posłów Zjednoczenia Ludowego na posiedzeniu komisji sejmowej zainterpelował ministra spraw wojskowych, czy prawą jest, że jeden z adjutantów naczelnego dowództwa wysłał na czterech samochodach wojskowych żonę awą do Francuskiego, zamiast wyjaśnić ze strony urzędowej wspomniany poseł nazajutrz został nawiedzony przez dwóch sekundantów zainteresowanego adjutanta, który wyzwał niedyskretnego posła na pojedynek.

Wskutek właśnie tej rozrzutności groszem skarbowym, jak również wskutek niestabilności granic państwa kurs mar-

ki polskiej stale spada na rynku światowym.

Dalej mówca krytykował system federacji, popierany na własną rękę przez Naczelne Dowództwo. Ostatnim etapem tej polityki federacyjnej mamy ogłoszenie rządu Środkowej Litwy. Wsłynie te zamierzy i plany pochłaniają miljarły, a nie przynoszą społeczeństwu żadnych konkretnych korzyści.

Przechodząc do spraw konstytucyjnych, ks. poseł Sędzimir oświadczył, że Narodowa Zjednoczenie Ludowe stoi na gruncie następujących toż konstytucyjnych: 1) zagwarantowania wolności pracy, lecz wolność pracy powinna być oparta nie na doktrynach socjalistycznych, 2) prawa własności prywatnej, dające szerokie pole dzielenia prywatnej inicjatywy, 3) konieczność uchwalenia senatów, którymi kontrolował często zbyt pochopnie przyjmowane uchwały Sejmiku.

Z ostatnich uchwał sejmowych na podkreślenie zasługują: utworzenie Banku kredytowego dla przemysłu, oraz przeznaczenie 200 mlj. now. w kredytu dla rzemiosła i drobnego przemysłu.

Sprawa apro wizacji stanowi jedno z najważniejszych zagadnień spraw sejmowych. Zjednoczenie Ludowe stoi na stanowisku albo bezwzględniego sekwestru albo też wolnego handlu. Gabinet Skulskiego oddał się d. dymisji dlatego, że Sejm odmówił aprobaty wniosków rządowemu o wprowadzenie bezwzględniego sekwestru. Wskutek opozycji P.P.S. i Ludowców. **Obecnie Zjednoczenie Ludowe przygotowało nagły wniosek domagający się zniesienia ministerstwa apro wizacji z podlegającymi temuż ministerstwu urzędami G.U.Z. Pużappem i Urzędem Walki z Lichwą, a natomiast wprowadzenia w życie uchwały o wolnym handlu.**

Przechodząc do spraw polityki zewnętrznej ks. pos. Sędzimir oświadczył, że jest niezłomnie przekonany, że póki będzie ostatecznie podpisany w drugiej połowie stycznia. Bolszewicy dostrzegają warunków pokoju i z własną nie wypowiedzia nam wojny, gdyż dążeńia swe na zachód skierują przez Estonię i Łotwę, uzyskując połączenie z Berlinem, oraz od północy przez Rumunię i Turcję.

Głównym zadaniem partii Zjednoczenia Ludowego na dziś jest zaniechanie wszelkich walk partyjnych i budowa silnej Polski, opartej na kulturze chrześcijańskiej w ścisłej łączności z Kościołem katolickim.

Po przemowie wywylała się dyskusja, w której zabierali głos op. ad. w. Zawadzki, Salwicki, Fijałkowski, Głuchowski i inni.

Na zakończenie obrad przyjęto rezolucję, której treść w skróceniu brzmiała następująco:

- 1) Żądamy od posłów szybkiego uchwalenia konstytucji, w tej — Sejmiku i Senatu, razem w Zgromadzeniu Narodowym wybierającemu prezydenta. Stanowisko ks. posła Sędzimira i Narodowego Zjednoczenia Ludowego w sprawie konstytucji pochwalamy.
- 2) Konispiracyjna robota polityczna bezwzględnie potępiona być winna, dlatego też żądamy rozwiązania socjalistycznych związków strzeleckich, wcielających młodzież do polityki.
- 3) Żądamy niezależnego i wolnego od wpływów politycznych sądownictwa i potępienia działalności posła Rudzińskiego, który napada na sądy polskie.
- 4) Żądamy, aby w myśl wniosku Nar. Zjedn. Ludowego przystąpiono do likwidacji Ministerstwa apro wizacji z jego urzędami i agendami, aby wprowadzono

S. P.

STANISŁAW NADOLNY

maturzysta Głmn. H. Sienkiewicza

ZYGMUNT SZYLLER

uczeń 6 kl. tegoż gimnazjum

Ochotnicy 27 p. p. poległ dn. 31 sierpnia r. b. pod wsia Józefowem w ziemi lubelskiej.

Eksportacja zwłok nastąpi dn. 29 b. m. o godz. 4-ej p. p., ze szpitala Garnizonowego do kościoła św. Jakuba.

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie następnego dnia o godz. 9 rano, bezpośrednio zaś potem wyprawdanie zwłok na cmentarz.

O smutnych tych obrzędach zawiadamia

Koło Opieki nad uczniem-żołnierzem.

wolny handel po zaopatrzeniu w importowane zboże i tłuszcze miast i ośrodków przemysłowych.

5) Żądamy, aby Sejm nie uchwałił żadnych wydatków bez uchwalenia budżetu i wyznaczenia sposobów pokrycia wydatków państwowych.

6) Solidaryzujemy się z stanowiskiem N. Z. L. w sprawie polityki zagranicznej — sojuszu z Ententą i konwencji militarnej i handlowej z Francją.

7) Rząd winien użyć wszystkich środków, aby zbliżyć do Górnym Śląsku wypadki pomyślne.

8) Wilno i Wileńszczyzna z Polską połączone być winny i potępimy samowolną działalność władz wojskowych w sprawie polityki wschodnich kresów.

9) Potępiamy stosunek Zawodowego Związku kolejarzy do polityki kolejowej; żądamy rozwiązania inspektoratów i zmniejszenia liczby zbylecznych pracowników.

10) Zgodni jesteśmy z polityką N. Z. L. w sprawie mniejszości narodowych. Mniejszości narodowe w Polsce będą się cieszyły takimi prawami i przywilejami, jakie mieć będą Polacy w państwach obcych. Żyjący będący obywatelami Państwa Polskiego korzystać będą w Polsce z przywilejów § 93 Traktatu Wersalskiego. Żył, który przed powinnością wojskową uciekł z granic Polski, winni być poczytani za zdradców — im i ich rodzinom skonfiskowany winien być majątek, oni zaś wysiedleni z Polski. Uciekającym z Ukrainy i Rosji winno być odmówione prawo obywatelstwa polskiego.

Po przyjęciu powyższej rezolucji przewodniczący zamknął posiedzenie o godz. 11-ej i pół w nocy.

Dekanalny zjazd duchowieństwa. W ub. wtorek o godz. 2 no południu w sali biblioteki przy parafii św. Zygmunta odbył się dekanalny zjazd duchowieństwa pod przewodnictwem ks. kan. Wróblewskiego. Na zjeździe poruszone były najrozmaitsze sprawy bieżące, dotyczące Kościoła i społeczeństwa. Na zjazd do Włodawki wybrani zostali delegaci w osobach ks. kan. B. Wróblewskiego i ks. kanoniana Pache.

Mąka amerykańska nadchodzi.

Jak dowiadujemy się od kierownika Wydziału apro wizacyjnego p. Iawnika Lewandowicz, po świątach nadeszło 2 wagony mąki amerykańskiej, zakupionych przez komitet obywatelski transportów. Mąka ta wydawana będzie ludności od przyszłego poniedziałku w ilości trzy ćwierci funta na osobę.

Zabawa taneczna w noc Sylwestrową. Miejscowy Komitet Plebiscytowy urządził w noc Sylwestrową 31 grudnia w sali Straży Ogniowej zabawę taneczną, dochód z której (w całości przeznaczony na akcję plebiscytową na G. Śląsku. Wejście na salę mk. 50. Bufoet na salę obficie zaopatrzone w przekąski i napoje, oraz herbatę i czarną kawę.

Z chwilą wybiła godzina 12 w nocy nastąpi powitanie Nowego Roku, oraz zostaną rozegrane przy pomocy loterii 2-milionów.

Komitet nie szczędzi zabiegów, ażeby gościom swym uprzyjemnić wieczór, to też licy na tych, którym miłą jest zabawa, lecz miłą jeszcze sprawa Górnego Śląska, że tłumnie się stawia do sali strażackiej, ażeby połączyć przy-

jemne z pożytecznym, zasilic kasę plebiscytową dla wyzwolenia z jarzma niewol braci naszych górnoślązków.

Początek zabawy o godzinie 9 wieczorem. Strój pożądany wizytowy, lecz nie obowiązkowy.

Kabaret sylwestrowy. — Urzyskawszy pozwolenie władz, zespół „Miratu” urządził w noc Sylwestrową (od godz. 12) kabaret artystyczny w cukielni „Cristal”.

Program nader urozmałcony.

Odczyt. W środę dn. 29 grudnia o godz. 8 wiecz. dr. Adam Próchnik wywowie w lokalu związku kolejarzy (ul. Piłsudskiego) odczyt p. t. „Niewola w czasach nowożytnych”.

Podziękowania. Komitet Wigiłijny 3-iej Zaparowej Kolumny Samochoadowej składa niniejszem podziękowania paniom z Komitetu Wigiłijnego i ze Stowarzyszenia Pracownic Wojskowych za okazaną pomoc w urządzeniu wigilij.

— Zarząd częstochowskiego koła „Białego Krzyża” składa serdeczne „Bóg zapłać” ks. kanonikowi Nawrockiemu i jego parafjanom za zebrane w parafii Raków 1270 mk. i we wsi Bleszno 910 mk. na rzecz żołnierza polskiego.

W Stowarzyszeniu Rzemieślniczo-Przemysłowym. Dorocznym zyczącem odbędzie się Wio-czór Sylwestrowski dla członków i zaproszonych gości. Początek o godz. 8 wieczorem.

Kradzieże.

Z mieszkana iSury Baumberg (ulica Kościuski nr. 17) skradziono bieliznę, ubranie i biużeterię wartości 40,000 mk. Z mieszkana Jerzego Gajewskiego (ulica Panny Maryi nr. 41) dokonano kradzieży pelt wartości 350,000 mk.

Z mieszkana Heleny Dutkiewicz (ul. Kościuski nr. 24) skradziono garderobę damską wartości 20,000 mk.

Zamieszkałemu w Nowym Rynku 13 Dawidowi Markowicz skradziono garderobę wartości 12,000 mk.

Zamieszkałemu w Nowym Rynku 13 Dawidowi Markowicz skradziono garderobę wartości 12,000 mk.

OFIARY

W Administracji „Głosu Częstoch.” należy:

Na wigilij dla żołnierza polsk.

mieszkańcy w Wyczerpane Dolach

Krawczyk 5 mk., Skura 2 mk., Dobrowolska 3 mk., Wagner 1 mk., Ogoński 5 mk., Gula 3 mk., Długosz 2 mk., Kaczmarek 2 mk., Majorczyk Jan 45 mk., Kobocik 10 mk., Korecki 2 mk., Długosz Jan 4 mk., Baldowski 1 mk., Kondziej 2 mk., Majorczyk Teofil 3 mk., Malorczyk Mięczyślaw 1 mk., Majorczyk Wacław 2 mk., Malorczyk Władysław 2 mk., Benduch 5 mk., Gula 2 mk., Grabara 3 mk.

Zgubiono paszport i książeczkę członkowską, wyd. na imię Katarzyny Frej

Chcę poznać przystojną inteligentną osobę, średnich lat, dla namówienia bliźźniej znajomości „ściśle dyskretnie” Cię stochowa — poste — restante, iStefan Radliński

Zgubiono 200 mk. i kartę wojskową wydaną przez P. K. U. w Częstochowie na nazw. Walerjana Kolodziejczyka

Pokój umiarkowany odstąpi Włobuzk. 34 Kowalska

Poszukuję pokoju z kuchnią. Oferty w Główn. sub. H

Foksterjersk zginął 26 grudnia w niedziele. Odprowadzić na nagrodę do domku w mrowianych fabryki Częstochowa-ka. Nieprawy posiadacz podciągnięty będzie do odpowiedzialności

Do sprzedania urządzenie fotograficzne w dobrym stanie Ost. Grosz ul. Piłkusa 32 Karol Witczyński

Zgubiono kartę zwolnienia z wojska wyd. na imię Zygmunta Piłty za nr. 335/20

D Z I Ś 30 Grudnia.

Teatr Artystyczno-Literacki

Całkowita zmiana programu solowego

z udziałem nowych sił artystycznych.

Na ogólne żądanie jeszcze 2 dni

Znakomity szkic sceniczny, humorystyczny, pod tytułem:

„W Łoży”

OSOBY:

Pipman, Kugeltanz,
Matka, Córka,
Narzeczony.

„Miraż”

ul. Panny Maryi 19.

Kierownik art.-literacki i reżyser
ST. OSSORYA-BROCHOCKI.

Teatr „ODEON”.

Program od wtorku 28 do czwartku 30 Grudnia b. r.

Tylko 3 dni!

Broń Diewieścia

MOTTO:

„uwielbiamy te wasze drobne nożki, obciążone w lśniący jedwab pończoszek... i obute w elegancki bucik... wasze powiewne talje... wasze uśmiechy, kłamstwka, zapach subtelnych perfum — słowem, wszystko, czem walczycie przeciw nam mężczyznom, którzy przecież jesteśmy waszym niewolnikami...”

Wytworna komedja skandynawska w 5-ciu aktach, z przesłaniczą **KARIN MOLANDER** w roli głównej i **Wiktoorem Sjöström** w roli Graala.

Nad Program: Przegląd Wszechświatowy

(ilustracja chwili bieżącej na całym świecie).

Wojskowe Kino

„Legun”

ul. Dąbrowskiego 12.
(dawnej Szkoła)

Początek w dni powsz. o g. 5, w sobotę o g. 4, w niedzielę i święta o g. 3. Ostatni seans punktualnie o g. 9.30.

Program od wtorku 28 do piątku 31 grudnia 1920 r., włącznie.

Straszne przekleństwo

Dramat w 6-ciu częściach ze słynną

MARTĄ NOVELLY w roli głównej.

Dr. Stefan Kon

specjalności: choroba i choroby kobiece. Przyjmuje od 4-6 ul. Aszewska 18.

Dr. Wł. Kahl

choroby kobiece, akuszerka, wewnątrzne. Przyjmuje od 1-4 do 4-6 ul. Dąbrowskiego 5 (Szkoła) II piętro.

Dr. J. Fajman

b. Asystent Kliniki Uniwersyteckiej Prof. Neissera. Specjalizacja: Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 4 do 7 ul. Piłsudskiego 9 (Dojazd) I piętro.

Michał Grejniec

ul. Panny Maryi 10. Telefon 256. Przyjmuje codziennie od 9 i 1 do 3 i 7 wiecz.

Buraki pastewne

do sprzedania zaraz w dowolnej ilości; sprzedaż odbywać się będzie od 21—27 XII

Wiadomość:

ul. Krakowska Nr. 55.

Odciski, brodawki szybko usuwa

„VEROL”

z kognikiem sprzedawany we wszystkich aptekach i składach aptecznych. Skład główny: Hurtownia Właścicieli Aptek.

P. P.

kupcy i przemysłowcy!

Aby Was nie zapomniano, musicie się Waszej klienteli przypomnieć przez ogłoszenie. Aby to pożądaną skuteczną miało, musicie ogłaszać w „GOŃCU CZĘSTOCHOWSKIM”, bo tylko przez ogłoszenie przypomnieć się możecie — zatem pospieszcie, a przekonacie się, że

nie pożakujecie tego!

Wieczór Sylwestrowy

urządzony steraniem Zarządu Związku Zaw. Prac. Kolejowych odbędzie się w lokalu Związku ul. Piłsudskiego (ogród kolejowy) początek o godz. 8 wieczorem. Wejście dla pracowników kolejowych i wprowadzonych gości Mk. 25. — Celkowity dochód przeznaczony na cele kulturalno oświatowe pr. kolejowych.

Zarząd.

Skład śledzi A. ROZENTAŁA

Aleja № 7 (w podwórzu)

zapatrzozy w wielki wybór śledzi.

Druki dla kas gminnych są na

składzie w Drukarni F. D. Wilkoszewskiego.

Pianista

lub orkiestra przyjmuję zamówienia do grania balach i wieczorach II Aleja 35 m. 19

Zęby

stare nawet polamane kupuje Bazar II Aleja 23. Płaci ceny najwyższe

Domki i 8 m. gruntu w tem 2 morgi kupienia bierze na ruje zatem bard o popłatne do sprzedania Gnaszyn obok Czestochowy 55 Mysliwiec

Zgubiono paszport, metrykę zaświadczenie wyjazdu do Francji wyd na 1 mię Ignacego Juszcak

Zaginione rzeczy na wieczoru tańczącym (ul. Staszyc 3), jak chustki grzebień, piędzię można odebrać ul. Kościuszki 62, I piętro, front prawa strona

Osoba miała inte. agentka której się uprzykrzyła samotność zechce zastawić sw. i adres pocztowy w Gońcu dla Zenona

Sklep spozycwcy dobrze prosperujący do sprzedania oraz trzy pokoje umeblowane. Wiad. w tymże sklepie Orla 14 róg Dalkiej w Sosnowcu R. Lazie

Sprzedam dom i ogrodem przy ul. Zielonej Wiad. Aleja 33 w sklepie w-go Hönigmana

Zgubiono paszport wyd. na imię Arona Zagryjek oraz kartę powołania i metrykę

Kupię

zakład Elektromechaniczny z lokalem frontowym lub też wstąpię jako kierownik i pracownik. Siła pierwszorzędna w zakresie Elektromechaniki Posiadam jako majster kartę przemysłowca na pracownię wyrobów srebrnych i platerowanych. Zgłoszenia z precyznością sub. Z. Gilce ul. Dąbrowskiego 17

Chrześcijańska pracownia kapeluszy p. I. **JULJA** fałszywe i oswiadczenia polskie z łomkwa i filirowa danie i imię Kościuski 23 m. 11.

Na karnawał!

Różne etamiy białe i kolorowe, wszelkie płótna, zapoty, welny, kapy, rączniki, chustki wafelne i jestenne kory i welwety o polnie inne towary na suknie i bluzki oraz do wypraw slubnych poleca najtaniej

J. Krasniński ul. Kościuski 19-1a lwa olicyna II-gie wejście

Poleca

gumki do bućków męskie i damskie własnego wyrobu i kupuje gumę z lod powozowych i smochodowych II Aleja 16; II piętro Warcicki

Akuszerka Saramowa z Krakowskim dyplomem przyjmuje w domu, udziela porad Kośc. 46 II p.

RĘCZNE TRAKCIE KROSNA UDOSKONALONE ŁATWO I SZYBKO TRAJĄCE - Inż. W. Żórawski ul. Wilcza 2 w Warszawie.

edukacja i wydawca P. D. WILKOSZEWSKI

Kierownik literacki: JAN BARYLSKI

Ogłosz. we własnym zakładzie drukarskim „Gońca Czestochowskiego”.